

VÁSÁRHELYI HÍMZÉS története

Gyapjúhímzéseink a legrégebből fennmaradt népi hímzések közé tartoznak országszerte. A szabadrajzú gyapjúhímzések tájegységenként jellegzetes csoportokat alkottak. Hódmezővásárhely és környékén fennmaradt legjelentősebb szőrhímzés, a **vásárhelyinek nevezett hímzés**.

A kutatások azt mutatják, hogy a XVIII. században, vagy még korábban is készítették ezt a hímzést. A felvetett ágyak párnavégeit (párnacsup) varrták ki, ezzel a hímzéssel. A gyapjúval hímzett végű párnákat nem használták, hanem a tiszta ágy tetején, annak díszül, ékességül tartották. A családok gazdagságát azzal is jelezték, hogy a tisztaszobába hány hímzett párna található a vetett ágyon. Gazdagabb helyen hatot két sorban egymás tetejére, egyszerűbb helyen hármat egymás mellé.

Vetett ágy, **TÁJHÁZ** (Hmvhely, Árpád u. 10.)

Sajnos a XIX.sz.-tól elfelejtődött ez a gyönyörű hímzés. "Idők múltával leértékelődött, szégyellték cifraságuk és régiségük miatt öregszülem idejéből való kézimunkákat, elhagyták, megvetették, kapták használni, fűtőüzem zsidónak, cigányasszonynak adták oda értéktelen gyári portékáért, porcelánfindzsáért. Jussoláskor a szőr párnavégeken, meg a formáslepedőn nem igen kaptak össze". (Kiss Lajos - Néprajzi Értesítő, 1928.)

Majd az 1900-as években kezdődött meg a "szőrös párnavégek" iránti érdeklődés.

Hódmezővásárhelyen az 1900-as években Tornyai János indította meg a népművészeti hagyományok kutatását.

1904-ben gyűjtötte Kiss Lajos néprajzkutatónk elsőként, a felvetett ágyakat díszítő szőrhímzéses párnákat. Ez év nyarán a városháza tanácsstermében mutatták be a régi hímzéseket, az úgynevezett "szőrös párnavégeket", valamint a kutatás során talált egyéb néprajzi értékeket, úgymint népviseleti darabokat, különböző kis és nagy subákat, ködmönöket, fazekas munkákat és fafaragásokat.

Összesen 159 tárgyat mutattak be. Tornyai János 92 db, Endre Béla 37 db néprajzi tárgyat bocsátott a kiállítás rendelkezésére.

A párnavégek gyűjteménye a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum egyik legbecsesebb része. A Néprajzi Múzeum, és a kecskeméti Népi Iparművészeti Múzeum is rendelkezik vásárhelyi hímzés anyaggal. De a szegedi Móra Ferenc Múzeumban és a makói múzeumban is találtam 1-2 db-ot.

A vásárhelyiek sosem szerették a rikítós tárgyakat. A házak berendezése, ruházatuk mindig egyszerű, komoly, sötét színű, amelyből finoman villant ki a világosabb, legtöbbször fehér szín. Ezt a hímzett párnák is igazolják. A gyűjtés során találtak egyszínű fonallal (barna gyapjú fonallal) hímzett, de találtak színes fonallal hímzett párnákat is. Ezek a színes fonalak sem rikítós színek, hanem visszafogott, 4 színnek az árnyalatai voltak. Rózsaszíntől a bordóig, drapptól a sötétbarnáig, a világoskék-től a sötétkékig és egy kevés zöld színt is használtak. A színárnyalatok fokozatosan mennek át egymásba.

A fonalat saját maguk fonták, a magyar racka juh gyapjából és növényi festékekkel festették. A főzetek töménységének adagolásával, és a festési idő hosszával, a színárnyalatoknak igen finom skáláját tudták előállítani.

A vásznat finom kidolgozású kenderből szőtték.

A minták szerkezete három sávra osztott kétoldali szimmetriás. A középső sáv szélesebb, a két szélső sáv keskenyebb, és többnyire a középső sáv egyes motívumait ismétlik.

A minták elnevezései:

Indás szerkezetű: gránátalmás, tulipános, pillangós, pávaszemes
Talpas-rózsás, tót-rózsás stb.
de a készítőjéről is elnevezték pld: Varga Mari mustra

Kazettás szerk.: templomcifrás, félrózsás, Kristó mustra.

Központi szerk.: poharas, kelyhes, tüskés rózsás, forgó rózsás,
bazarózsás

Öltéstechnikája: hamis lapos öltés, kiegészítője a hamis csavart öltés, száröltés és kalászöltés.

MÚZEUMOK tulajdonában lévő vásárhelyi hímzések

Tóth rózsás (Tornyai M.)

Pillangós (Tornyai M.)

Gránátalmás (Tornyai M.)

Templomcifrás (Tornyai M.)

Kelyhes (Tornyai M.)

Pávaszemés (Tornyai M.)

Tulipános (Tornyai M.)

Varga Mari mustrája (T.M.)

Kristó minta (Makói M.)

Kristó minta (Móra F. M.)

Nagytulipános (Móra F.M.)

Hosszúgránátalmás (Makói M.)

Félrózsás (Móra F. Múzeum)

Hímzőműhely tulajdonában lévő táblaképek

Talpasrózsás

Tulipános

Varga Mari

Varga Mari

A táblaképeket az újra az újra felfedezéskor készítették, a mintákat a megtalált kézimunkák alapján 1 : 1 méretarányban a táblákra felrajzolták és kiszínezték. Volt olyan textil is amelyből a hímzés nagy része kikopott, ezt ezeken a táblákon egészítették ki.

VÁSÁRHELYI HÍMZÉSEK ÚJRAVARRÁSA 1906 - 1944.

Kiss Lajos készséggel támogatta azokat a törekvéseket, hogy az elfeledett és az ő általa feltárt régi stílusú vásárhelyi hímzések megújuljanak.

Az 1920-as években a MANSZ (Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége) keretében Dr. Wiener Tiborné Bakos Margit vezette a vásárhelyi hímzéstanfolyamát. (1927-28.) Eleinte csak a saját maguk részére varrnak a tanfolyam résztvevői, majd fokozatosan terjed el a vásárhelyi hímzés varrása az iskolákban és párhuzamosan kereskedelmi célokra is. A rajzokat Erdős Jánosné Rózsi néni és dr. Ocsovszki Vilmosné tanárok készítették.

Budapesten a Rákóczi téri Nőipariskola Kézimunkatanár Képzőjében, a Szegedi Polgári Iskola Tanárképzőjében - az oktatási tervben az 1930-as évektől kötelező a vásárhelyi hímzés tanítása. Az 1930-as években, a Szegedi Polgári Iskola évkönyvében megjelent Hollóné Hatos Kornélia cikke ma is aktuális és követendő kellene, hogy legyen: *"...A magyar kézimunka tanárnőnek első és fő kötelessége, hogy gyönyörű népművészetünk gazdag kincstárát megismertesse és megszerettesse növendékeivel. Ha az természetes dolog, hogy az iskolában magyar nyelvtant, Magyarország földrajzát és történelmét tanulják a gyerekek, az is természetes, hogy a rajzban és kézimunkában is a magyaros díszítőelemeket és a magyar népművészetet ismerjék meg..."* *"... a modern kézimunka oktatásnak igen nagy gondot kell fordítani az ízlésnevelésre..."*

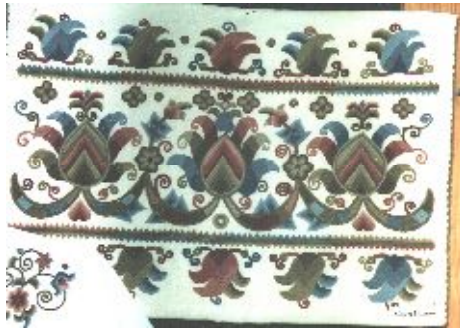
Sajnos nagyon kevés ma az olyan iskola ahol hímzésre is tanítják a gyerekeket. De vannak hímző szakkörök, kézműves táborok ahol a hímzést is be lehet iktatni, legalább olyan mértékben, hogy felkeltsük az érdeklődésüket a hímzéssel készült apró tárgyak iránt. *(Az alapoktól kell kezdeni.)*

Az oktatást az 1930-as évektől a Szt. Domonkos rendi apácák szorgalmazták. A zárda növendékeinek ünneplő öltözetét 1936-tól vásárhelyi hímzéssel díszítették. Kátai Margit tanárnő 1930-tól tanított a negyedik polgáriban. *"...Rajzoltattam a vásárhelyi mintákat a rajzórakon és szakkörökön. A gyerekek párnákat készítettek a legtöbbet, ezenkívül dísz-doboztetőket, könyvborítókat és könyvjelzőket, valamint a felsőruháikra is hímezték...."*

Az utókor számára a legjelentősebb 1930 - 1940. között Wieneré munkássága. A vásárhelyi hímzés újravarrása az ő kezdeményezésére vált hagyománnyá. Dr. Győrffy István n.múzeum igazgatója, egyetemi tanárhoz fordul véleményért és további tanácsért. Kedvező válaszon felbuzdulva folytatta gyűjtőtevékenységét és kezdte meg a pontos másolást, majd az újratervezést.

Sokat fáradozott azon, hogy Hódmezővásárhelyen is legyen önálló népművészeti ház.

Vásárhelyi párna Dr. Wiener Tiborné Bakoss Margit által 1920. Körül gyűjtött mintával

A Háziipari Foglalkoztató 1936-ban már működött Juhász Mária okleveles kézimunkamester vezetésével. 1938. évi párizsi világkiállításon már részt vettek a vásárhelyi hímzéssel. Bizományosi árusítás is elkezdődött, Budapesten, és külföldön Svédországban, Finnországban, és Dániában.

1940-től Erdős János és felesége Kolumbán Rozália képzőművészek vették át az irányítást. Az Erdős házaspár mindent megtett az eddigi tevékenység zavartalan folytatása és a további művészeti kibontakozás érdekében. A második világháború azonban megakadályozta munkájuk kibontakozását és a háború után már nem kezdték újra.

Ezzel a vásárhelyi hímzés egy korszaka ismét lezárult.

Forgórózsás fali futó

Pávaszemes

Varga Mari fali futó

Régi hímzések (kiállítás)

VÁSÁRHELYI HÍMZÉS ÉLETRE KELT

1952 - 1991.

1952-ben 60 taggal megalakult a Hódmezővásárhelyi Háziipari Szövetkezet, Vass Józsefné elnök vezetésével, a hímző-részleg első vezetője Kruzslicz Etelka volt. Rövidesen a vezető tervező Sárosi Mihályné Tolnai Eszter, akinek tervezőkészségére, precíz pontos munkájára, jó ízlésére a Népi Iparművészeti Tanács felfigyelt.

A szövetkezet 1960-ban a város központjában, felújított műemlék-jellegű házba költözhetett. A ház 1820-ban épült a város egykori birtokosának, Károlyi grófnak volt a tisztartó háza. A régi vastag falak, a boltíves folyosók hangulata és szépsége, a tágas udvar, ünnepélyes belépést nyújtott a belépőknek. Végre méltó helyet kapott vásárhelyen a népművészettel foglalkozó szövetkezet.

Károlyi Ház Andrassy u. 13

Károlyi Ház az udvar felől

1965-től Miskolczi Lajosné lett a szövetkezet elnöke, a művészeti irányító munkát Sárosi Mihályné végezte. A Kiss Lajos gyűjtése alapján ismert "szőrös párnavégek" feldolgozása mindössze hat típust képviselnek és ebből 25 év alatt 195 féle tervezés készült.

A hódmezővásárhelyi szőrhímzés újraalkotása, tervezése 1955.-től **Sárosi Mihályné (Tolnai Eszter)** nevéhez, szerény egyéniségéhez fűződik. Tanítványai nemcsak a szövetkezet dolgozói közül került ki, hanem az országos népművészeti szakkörvezetői mozgalomból és az iskolai oktatásban hímzést tanuló diákok közül. A Népművelési Intézet szakkörvezetői továbbképzéseiben több mint tíz évig tanította a vásárhelyi hímzést.

A vásárhelyi hímzés eredetileg kizárólag a felvetett ágyak párnavégeit díszítette. Az újra varrás és újra tervezés során egyéb használati tárgyakra is alkalmazzák.

A legtöbb hímzés terítőre, párnára, asztali és fali futóra került. Ezenkívül készítettek függönyöket, hímzett ruhákat, ballagó tarisznyákat, könyvborítókat, könyvjelzőket, doboztetőket, stb.

A régi vásárhelyi hímzések alapanyaga kenderből szőtt házivászon. Ezt a szövetezet az úgynevezett kressvászonnal, vagy bélésvászonnal pótolta, melynek alapanyaga pamut és len keveréke. Az 1970-es évektől áttértek az ugyancsak pamut és len összetételű nyerszínű hímző-vászon használatára. A nyers színű vásznak mellett filcre és bársonyra is hímeztek. Fonal, gyapjúfonal, a szokásos színárnyalatokban, amely árnyalatok fokozatosan mennek át egymásba. Bársonyra úri-hímzést alkalmaznak, szintén gyapjúfonallal, ezekkel a finom visszafogott színekkel, amely a bársonyon is nagyon szépen mutat. Elegáns nagyon szép alkotások születtek.

Úrihímzés bársonyon

A párnáknál, fali-futóknál megmaradt az eredeti három sávra osztott kétoldali szimmetriás minták szerkezete. A középső sáv szélesebb, a két szélső sáv keskenyebb, és többnyire a középső sáv egyes motívumait ismétlik.

A Népi Iparművészeti Tanács kiállításain a vásárhelyi alkotások a legrangosabb helyen kerültek bemutatásra.

Sajnos a Hódmezővásárhelyi Háziipari Szövetkezetet sem kerülték el gazdasági gondok. 1990-ben megszűntették. A Vásárhelyi Önkormányzat vette át a megmaradt eszközöket, mintákat stb.

Az akkori városvezetés felismerte, hogy nagy kár lenne veszni hagyni ezt a tevékenységet, és egy idő múlva létrehozták a városban a „HÍMZŐMŰHELYT”, amelynek a feladata a vásárhelyi hímzés továbbvitele volt. A műhely dolgozói és bedolgozói sok-sok nehézség árán is tovább folytatták e csodálatos hímzés készítését, amelyért mindannyian hálásak lehetünk.

VÁSÁRHELYI HÍMZÉS NAPJAINKBAN

A Vásárhelyi Önkormányzat 1995.-ben létrehozta a Háziipari Szövetkezet hagyatékából a vásárhelyi HÍMZŐMŰHELYT, amely jelenleg Hódmezővásárhelyen, a HÓDFÓ Szoc.Foglalk. keretén belül a Szt.István u. és Jókai u. sarkon működik, bedolgozókkal.

Néhány kép az újratervezett és varrott mintákból

Áttervezett minták, Pillangós, Varga Mari és Madaras (Hímzőműhely)

Újravarrott szőrös párnavégek (Tájház Árpád u. 21.)

Egyszínű bordóval varrott kerek terítő
(Tájház)

Újravarrott vásárhelyi hímzések
Népi Iparműv. Múzeum Kecskemét

Számos pályázaton vettek részt és rendre elismerést, és különböző díjat tudhatnak magukénak. Értékesítés helyben és HMV. Hódi Pál u. 1.sz. alatt az Atlantisz Fürdőszobaszalon és Ajándékboltban történik. De az ország több helységében is értékesítik ezt a világhírű gyönyörű kézimunkát.

PRO RENOVANDA CULTURA HUNGARIAE „NÉPMŰVÉSZETÉRT” szakalapítványának Országos Népi Iparművészeti Pályázata és Kiállítása **1998. év**
A pályamunka: nyers fonállal varrott egyszínű vásárhelyi hímzéses garnitúra.

A vásárhelyi hímzés népszerűsítésében, a hagyományok megőrzésében, tanításában részt vesz a helyi Díszítőművészeti Kör, Hímző-, és Öltögető szakköre. A Hímző szakkör 1979. év óta működik, és a vásárhelyi hímzést folyamatosan tanítjuk az érdeklődők számára. Az Öltögető szakkört 2006. őszén indítottuk el iskolás gyermekek részére 10 éves kortól. Jelenleg az alapöltéseket tanultuk, de a következő témakörünk a vásárhelyi hímzés lesz.

Jó kapcsolatunk van a Hímző-műhellyel. A hímzés tanításához eddig tudtak anyagot biztosítani részünkre, és reméljük a közeljövőben is kapunk a tanításhoz fonalat. Ha kell tanácsokkal is fordulhatunk a Hímzőműhely vezetőjéhez, tervezőjéhez.

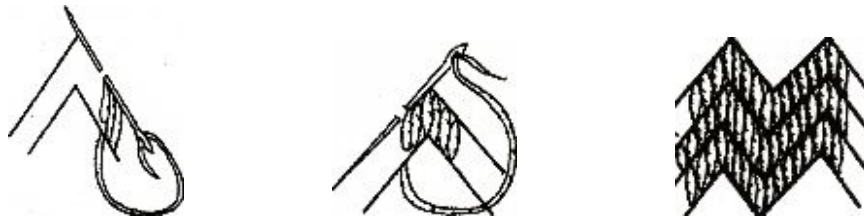
Sárosi Mihályné, Marton Sándorné és Katika a Díszítőműv.Kör 2007. évi kiállításán

A szakkör tagjai csak a maguk, és családjaik részére – nagy kedvel és lelkesedéssel - készítik ezt a gyönyörű hímzést. *Amely hímzés, visszafogott színeivel, bármely stílusú lakásban megállja a helyét, és bátran kijelenthetem, hogy otthonossá, barátságossá teszi azt.*

Ismerkedjünk meg e szép és különleges hímzéssel:

Öltéstechnikák:

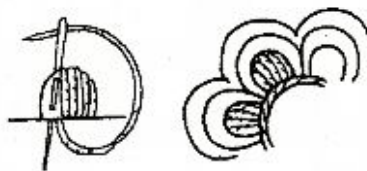
A vásárhelyi szabadrajzú hímzések nagyobb motívumai hamis lapos-öltéssel készülnek. A nagyobb gránátalmák, rózsák, tulipánszerű virágokat egy-egy színnek gazdag árnyalatával készült hamis laposöltés-sorok tagolják. Kiegészítő öltések a hamisan-csavart öltés, a száröltés és a kalászöltés.

Hamis lapos-öltés

Hamis lapos-öltésnél az első, egyszerű lapos-öltés után a vízszintesen tartott tű hegyére egy-két szálát veszünk fel a hímzendő kelméből és visszafordulunk az előző öltés kezdőpontjához, a leszúrással egyidejűleg a tű hegyére ismét egy-két fonalat felvéve visszafordulunk. A munka menete jobbról - balra halad. Az öltések az anyag színén párhuzamosak, a hímzés tehát lapos-öltés hatású. Az anyag visszáján apró vízszintes öltések jelzik a minta körvonalait. Ezt a felület kitöltésére alkalmas öltésfajtát a fonallal való takarékoskodás hozta létre. Lazasodratú, vastag fonallal való hímzésre alkalmas, mert szétterülve jól fedi az alapanyagot.

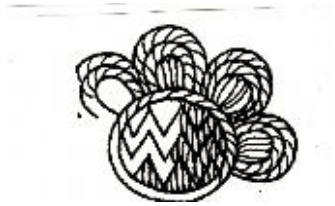
Ezzel az öltéssel készülnek a virágmotívumok középkitöltései: tulipán, rózsaközép, gránátalma, szív, stb.

Bélelt lapos-öltés

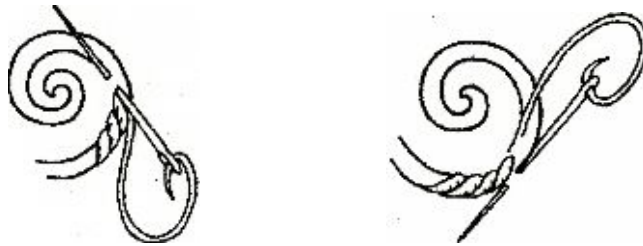
Bélelt lapos-öltéssel készül a pont és a rózsák szíromleveleinek közepe.

Hamisan csavart öltés

A virágformák, indák, levelek, kontúrvonalak hamisan-csavart öltéssel készülnek.

Sodort fonállal történt öltés

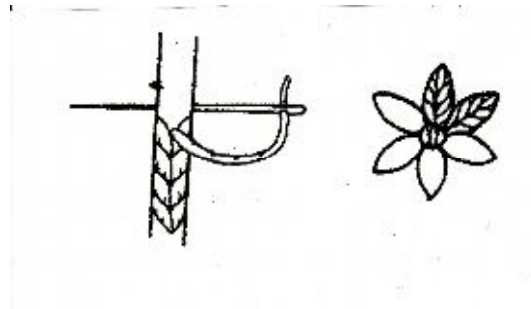
Sodort fonállal öltés, a kacsaringóknál 2 párhuzamos vonal között kitöltve, a fonalat megsodrás után öltjük le, eltérően a száröltéstől.

Száröltés

A száröltésnél nem sodorjuk meg a fonalat. Egy vonalon haladunk előre, majd úgy öltünk le, hogy a tű hegye visszanyúlják az előző öltés feléig. Ott szorosán az öltés mellett szúrjuk fel a tűt és ismét olyan hosszan öltünk előre, mint az első öltésnél. A szorosán egymáshoz simuló, egyforma hosszú öltések sort alkotnak. Vonalak kivarrására és hímzett felületek körülvarrására alkalmas. A munka menete jobbról balra halad. (Itt is az óramutató járásával ellenkezőleg!)

Fortély: Rózsák szíromleveleinél, indák, kontúrok, kacsaringóknál figyeljünk, hogy az óramutatóval ellentétes irányban haladjunk!

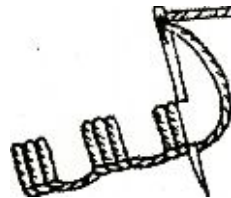
Kalászöltés

A kalászöltés a kettős szalagöltésre, alkalmazására emlékeztet. Csík hímzésére alkalmas öltés. Amikor a lapos-öltés az előző öltés felénél hosszabban nyúlik vissza, meredekebb öltésekből álló sor keletkezik.

Fortély: nem szabad a fonalat egyik öltés technikánál sem megfeszíteni, mert akkor összehúzzuk a hímzésünket és azt már vasalással sem lehet helyrehozni. Úgy szép, ha a hímzés kiemelkedik az anyagból!

A kész munkák szegélyhímzései:

A hímzések szegélyezésénél a huroköltés és a keskeny horgolt szegélysor, az úgynevezett pikózás és a legyezőhorgolás a kedvelt. Dekoratív a kézzel varrott csipkeszegély is.

Huroköltés

Huroköltés: a fonal hurkolásának módja és a leerősítés helye alakítja ki a különféle huroköltésfajtákat. Öltéseknél nem szabad a fonalat nagyon megfeszíteni, mert ezeknek az öltéseknek zömét a fonal lágy ívelése jellemzi.

Az egyszerű huroköltéskor a tűt az alapanyag szélétől a készítenő öltéssor szélességének megfelelő távolságra függőleges irányban leszúrjuk és a mozdulat folytatásaként a leöltés helyével egyvonalban felszúrjuk az anyag szélénél. Öltés közben bal kézzel a fonalat balról jobbra, a tű hegye alá vezetve kihúzzuk a tűt. Ügyelni kell arra, hogy a képződött hurok simán - de ne lazán - fekdjön az anyagon. Az egyik végükön egymásba kapcsolódó öltések mélysége és sűrűsége az alapanyaghoz igazodik. Díszöltésként, szövetszélek eldolgozására, vagy felületkitöltésére használjuk. Az öltések különféle csoportosításával változatos mintájú hurkolt sor képezhető.

Csipkeöltés (mindenember öltése)

Csipkeöltéssel is tetszetős szegély készíthető. Kettős huroköltésű csipkeszegély varrásánál fölülről szúrunk le a szegélybe, a szegély szélén előbukkanó fonallal tovább haladunk, ismét beöltünk, a második beöltésnél a fonalat elvezetjük az anyag széle mellett húzódó fonal felett, ezzel készül az első hurok. Ezután a fonalat visszafelé vezetve felülről lefelé beleöltünk az előbbi hurok második öltésébe és a fonalat áthurkolva távolabb ismét leöltünk az anyag szélébe és ezzel rögzítjük a második huroköltést. A munka menete balról jobbra halad.

„A”

„B”

„C”

„D”

„E”

Horgolt szegélysor - pikó

A pikót a csipkék, illetve vászon és szövetanyagok szegélyéül alkalmazzuk. Négy-öt levegőszemet horgolunk, és az első levegőszembe visszaöltve egy rövid pálcával befejezzük a pikót.

HÍMZÉS MINTÁK megnevezéseinek csoportosítása

Gránátalmás minták:	Kis gránátalmás Hosszú gránátalmás Nagy gránátalmás
Rózsás minták	Tótrózsás minta Rózsás tulipános
Félrózsás minták	Napos félrózsás Szakállas rózsás
Tüskés rózsás minta	
Szamártövises minta	
Poharas minták	Kis talpasrózsás minta Talpas rózsás minta Nagy talpasrózsás
Koronás minták	Bazsarózsás minta– Koronás minta
Kelyhes minták	Nagykelyhes
Rózsás kelyhes minták	
Forgó rózsás minta	Törökös minta
Napraforgós minta	
Kristó minták	Kerek tulipános minta
VARGA MARI MINTÁK	Kígyós tulipános – Indus minta
TULIPÁNOS MINTÁK	Nagytulipános minták Egyiptomi minta Akantusz leveles minta Kistulipános minta
Templomcifrás minta	
Pillangós minta	
Tótos-szíves minta – Tótos cifra	
Pávaszemes minta	
Madaras minta	

Minták szerkezete:

A vásárhelyi hímzés is ugyanúgy mint a Magyarországon található különböző tájegységek mintája **csíkminta**. A minták szerkezetének elhelyezése **három-tagolású**. Középen a főminta szélesebb, amelyet két keskenyebb minta fog közre. A szegélymintában megtalálható a főmintára utaló, de kisebb minta-elem. Tehát összehangoltnak kell lennie a teljes mintának.

Megtalálható a középső fő minták között a kazettás szerkezetű minta is, úgymint a Kristó-, és a félrózsás minta. De itt is összehangolt a középső minta a szegélymintával.

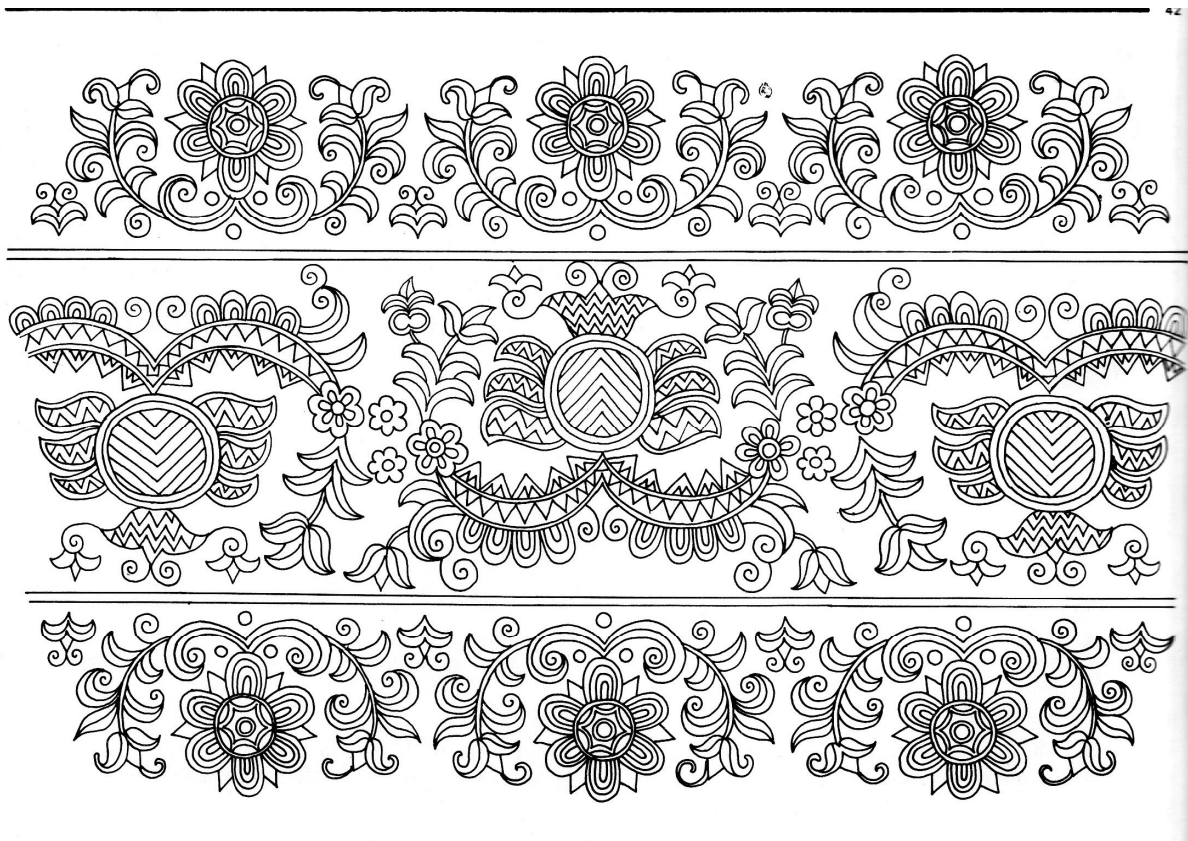
E hármastagolást párnákon, fali futókon található meg. Az asztali futón általában a középső mintát alkalmazzuk, esetleg ha a futó két végére tesszük a hímzést, úgy elég egy motívum, és alá szegélyminta.

A fali futók szélessége ne haladja meg a 60 – 70 cm-t, hossza a fekhelynek megfelelő legyen. Szélére ne tegyünk rojtot.

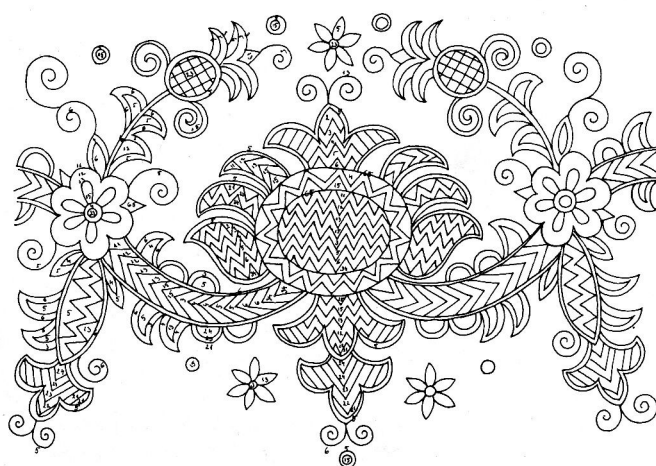
Nagyobb terítőknél is alkalmazzuk a hármastagolást, de használhatjuk úgy is, hogy a fő motívum mellé egy keskenyebb csíkot teszünk.

Fényelzáró függöny mintájának tervezésénél keskenyebb és szélesebb csíkok ritmikus váltogatásával javasoljuk, vízszintes irányban.

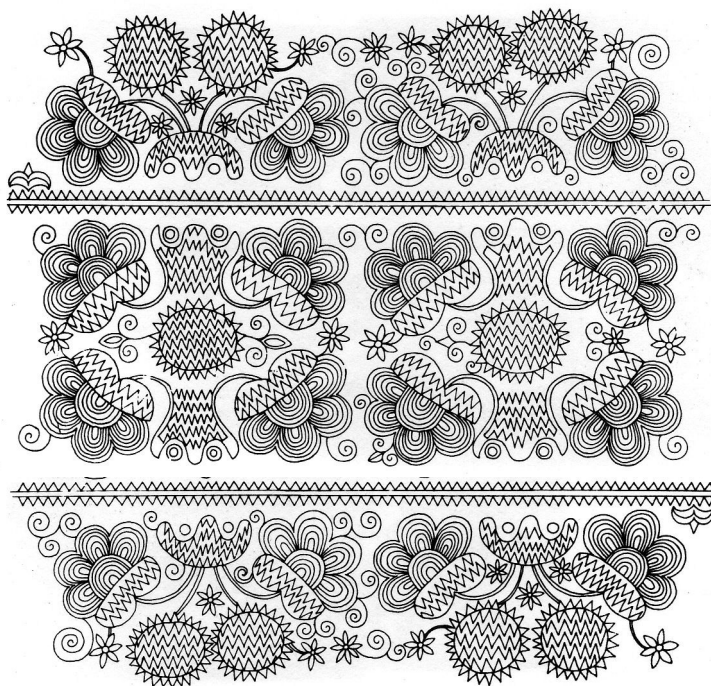
Az alábbiakban nézzünk meg néhány mintát

Kisgránátalmás párna

Nagygránátalmás minta középső rész

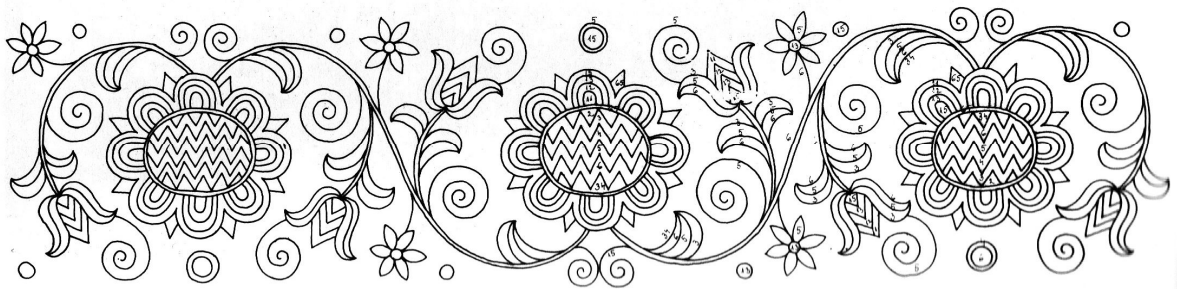

Napos félrózsás párna

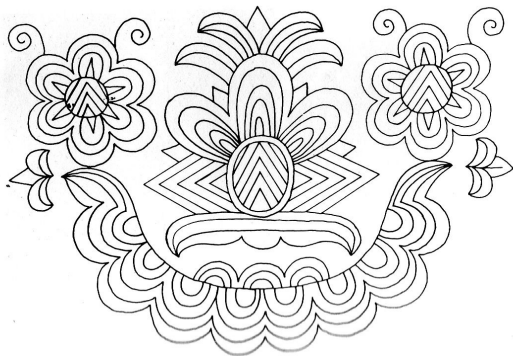

Tótrózsás – tulipános minta középső és szegélymintájából részlet

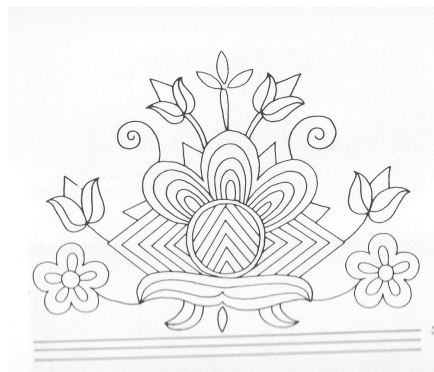

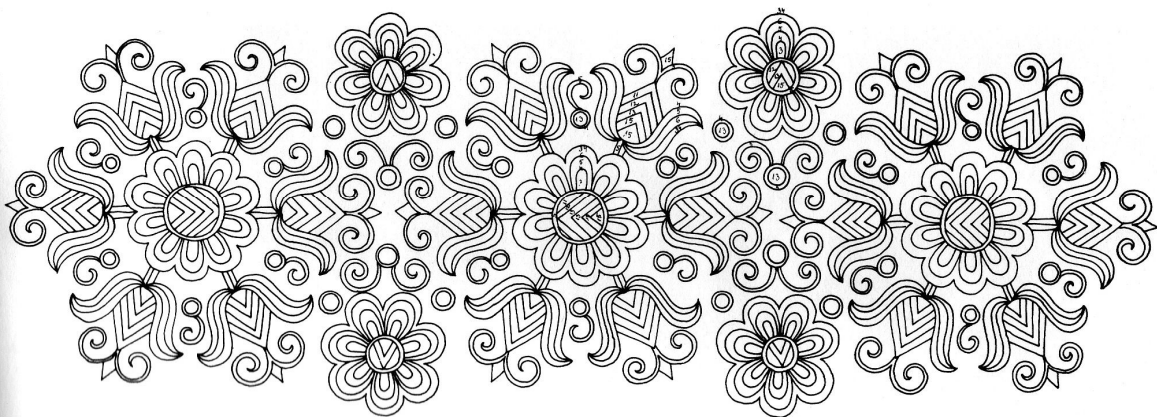
Koronás rózsás asztali futó

Kistalpas rózsás középső minta

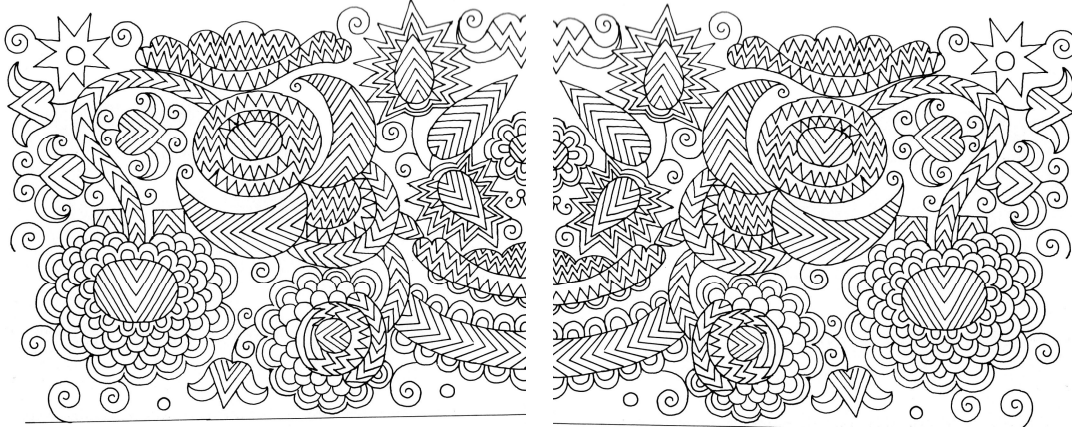
és szegélyminta

Kristó minta középső rész

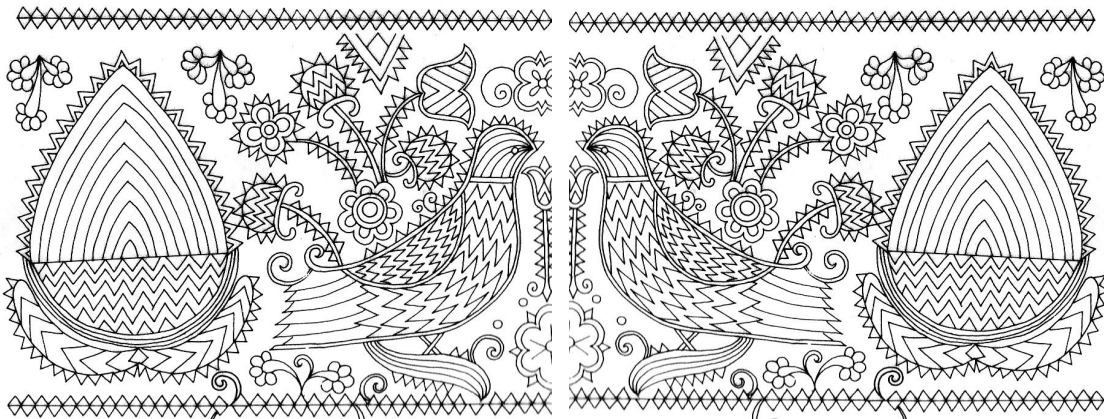
Pávaszemes szegélyminta

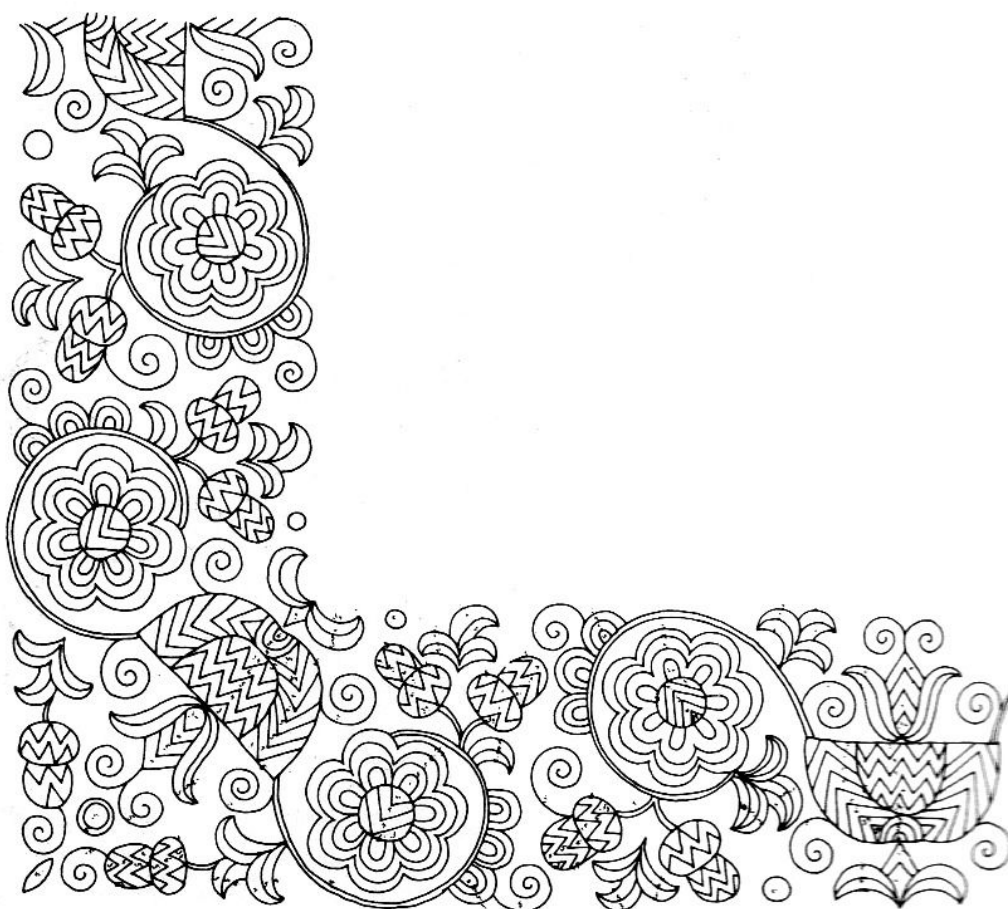
Pávaszemes középső minta bal és jobb oldala

Madaras minta szegélysora

Madaras minta középső rész bal és jobb oldal

Makkos-kelyhes terítő részlet

<u>Vásárhelyi hímzés fonalainak szín számozása:</u>	Drapp - barna	2
		3
		4
		5
		6
		34
	Rózsaszín - bordó	11
		12
		13
		15
	Világoskék - középkek	21
		22
		23
		24
	Zöld	65

Vásárhelyi hímzés fonalainak színskálája:

Összeállította:

Rostás Zoltánné

Hódmezővásárhelyi Díszítőművészeti Kör vezetője

Forrásmunkák: Hódmezővásárhelyi hímzések
Hódmezővásárhelyi Népművészeti és Háziipari Szöv. 1981.

Rajzok. Sárosi Mihályné, Marton Sándorné és Szűcs Miklósné rajzai alapján

Fotókat készítette: Rostás Zoltánné

Dél-Alföld élő tárgyalkotó népművészete

1. Hímzések

1.1 Szabadrajzú hímzések

1.11 Szőrhímzések

1.111 Vásárhelyi hímzés története

1.112 Vásárhelyi hímzések újravarrása 1906-1944.

1.113 Vásárhelyi hímzés életre kelt

1.114 Vásárhelyi hímzés napjainkban

1.1141 Öltéstechnikák

1.1142 Fonal színek

1.1143 Minták szerkezete

1.1144 Minták megnevezése

1.12 Fehérhímzések

1.121 Csongrád-megyei fehér hímzés

1.21 Szálszámolásos hímzések

1.22 Keresztszemes hímzések

1.23 Szálhúzásos, vagy vagdalásos hímzések

1.3 Szúcshímzések

1.4 Subahímzés

2. Szövés

3. Fazekasság

4. Fafaragás

5. Gyékényszövés, fonás

6. Vesszőfonás

7. Szalmamunkák

8. Bőrművesség

9. Kovácművesség